

Bank Spółdzielczy w Olecku

Grupa BPS

*Załącznik do Uchwały Nr 109/2023
Zarządu Banku Spółdzielczego w Olecku
z dnia 06 lipca 2023r.*

Ujawnienie informacji Banku Spółdzielczego w Olecku

wg stanu na 31 grudnia 2022r.

dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawnianych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma oraz Sprawozdania finansowego Banku za rok 2022.

Olecko, 2023r.

SPIS TREŚCI

I.	Informacje ogólne.....	3
II.	Zasady zarządzania ryzykiem istotnym wraz oświadczeniami Zarządu na podstawie - art. 435 Rozporządzenia.....	3
III.	Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem płynności.....	4
IV.	Opis systemu kontroli wewnętrznej (Rekomendacja H)	11
V.	Informacje w zakresie zarządzania na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe oraz art. 435 2 Rozporządzenia CRR.....	11
VI.	Polityka w zakresie wynagrodzeń art. 450 Rozporządzenia CRR.....	12
VII.	Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia CRR.....	13
VIII.	Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia CRR.....	15
IX.	Wycena zabezpieczeń i zarządzanie nimi.....	26
X.	Informacja o stopie zwrotu z aktywów	29
XI.	Informacja na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych zgodnie z wytycznymi EBA/GL/06/2018.....	29
Załącznik Nr 1	28
Załącznik Nr 2	37
Załącznik Nr 3	43
Załącznik Nr 4	45
Załącznik Nr 5	47
Załącznik Nr 6	48

I. Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Olecku (zwany dalej „Bankiem”) zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2022r.
2. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) *stosuje* pominięcie informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych;
 - 2) *stosuje* pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
3. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

II. Zasady zarządzania ryzykiem istotnym wraz z oświadczeniem Zarządu i Rady Nadzorczej na podstawie art. 435 Rozporządzenia CRR

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią Banku Spółdzielczego w Olecku” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia Banku podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. Ze „Strategią Banku Spółdzielczego w Olecku” jest powiązana „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Olecku” oraz inne regulacje wewnętrzne o charakterze strategicznym, np. Plan ekonomiczno-finansowy, a także zasady i Procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku.
3. „Strategia Banku Spółdzielczego w Olecku” zawiera **cele definiujące apetyt na ryzyko Banku**, rozumiane jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jakie Bank może ponosić – limity strategiczne.
4. **Cele definiujące apetyt** na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów strategicznych.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. **strategii i procesów zarządzania** tymi rodzajami ryzyka; **struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem**, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarta jest w **Załączniku Nr 1** do niniejszego dokumentu.
6. Raport z realizacji ustalonych przez Zarząd Banku wskaźników ilościowych na dzień ogłoszenia informacji zawarty jest w **Załączniku Nr 2**.

7. Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią „Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Olecku”, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem płynności

Bank, w celu umożliwienia uczestnikom rynku dokonania rzetelnej oceny systemu zarządzania ryzykiem płynności oraz jego pozycji płynności, ujawnia następujące informacje zgodnie z przepisami Rekomendacji P, dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków.

1. Zasady zarządzania płynnością i ryzykiem płynności

1. Celem identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności jest:
 - a) określenie aktualnego narażenia Banku na ryzyko płynności;
 - b) prognozowanie poziomu ryzyka płynności w przyszłości oraz ocena skutków, jakie niekorzystne warunki wewnętrzne i zewnętrzne mogą wywrzeć na sytuację Banku;
 - c) wypracowanie rozwiązań ograniczających wielkość ryzyka płynności oraz zapobiegających sytuacjom kryzysowym w Banku;
 - d) opracowanie planów awaryjnych, zapewniających przetrwanie sytuacji kryzysowych i powrót do normalnej działalności.
2. Poziom ryzyka płynności uznaje się za niewłaściwy, gdy stwarza nadmierne zagrożenie dla utraty płynności bieżącej niezależnie od tego, czy Bank świadomie podjął takie ryzyko, czy jest ono niezamierzone.
3. Za zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym odpowiedzialny jest Główny Księgowy.

Zarządzanie płynnością śróddzienną (bieżącą)

1. Przedmiotem zarządzania płynnością bieżącą jest stan lokat ulokowanych w Banku Zrzeszającym, stan gotówki w kasach Banku, stan środków oraz poziom wykorzystania kredytu w rachunku bieżącym Banku w Banku Zrzeszającym, stan środków na rachunkach bieżących i stan lokat terminowych w innych bankach, wolumen uznań i obciążeń rachunku bieżącego Banku w danym dniu.
2. Głównym zadaniem osób zarządzających jest optymalne zarządzanie środkami Banku, w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywanie się Banku z zawartych umów zarówno kredytowych (zabezpieczenie środków na akcję kredytową) jak i depozytowych (zapewnienie środków na wypłaty depozytów).

Zarządzanie płynnością krótkoterminową

1. Podstawową metodą do operacyjnego zarządzania płynnością krótkoterminową są prognozy wpływów i wypływów środków pieniężnych na okres najbliższego miesiąca.
2. W przepływach pieniężnych uwzględniane są kluczowe i największe kwoty z wybranych działań, dla których pozbawiony kontroli przepływ mógłby odbić się na poziomie

płynności lub spowodować, że Bank będzie utrzymywał na swoim rachunku bieżącym nieuzasadnioną nadpłynność.

3. Przy lokowaniu środków w Banku Zrzeszającym priorytetem jest zapewnienie poziomu płynności odpowiedniego do planowanych potrzeb Banku wynikających z planu przepływów pieniężnych na okres 1 miesiąca. Wybór terminu lokowania oprócz zapewnienia odpowiedniego poziomu płynności powinien uwzględniać poziom rentowności adekwatny do aktualnie obowiązujących stawek kwotowań Banku Zrzeszającego oraz kwotowań na rynku międzybankowym.
4. Za monitoring przepływów finansowych odpowiedzialna jest Sekcja zarządzania ryzykami i monitoringu kredytowego, który sporządza ewidencję szacowanych wpływów i wpływów.
5. Plan wpływów i wpływów środków jest sporządzany na okres miesięczny. Dopuszczalne są korekty planu przepływu środków w związku z otrzymaniem nowych informacji, które w sposób istotny powodują jego zmiany.
6. Codziennie po dokonanej analizie poziomu płynności natychmiastowej oraz analizie przepływów pieniężnych zagospodarowywane są wolne środki, głównie poprzez zakładanie lokat w Banku Zrzeszającym.
7. Ramowe wytyczne w zakresie sposobu zagospodarowywania „wolnych środków” (np. okresu na jaki mogą być zakładane lokaty, sposoby oprocentowania) wyznacza Główny Księgowy, kierując się głównie utrzymywaniem ryzyka bankowego na wyznaczonym poziomie.
8. Zespół finansowo sprawozdawczy dokonuje na każdy dzień sprawozdawczy obliczeń płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej, umożliwiających przeprowadzanie przez KNF oceny skuteczności zarządzania płynnością.

2. Struktura organizacyjna

Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności winien uwzględniać rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Powyższa zasada jest w Banku realizowana poprzez oddzielenie pionu ryzyka od pionów biznesowych, bezpośrednio odpowiedzialnych za prowadzenie danego rodzaju działalności rynkowej, przy czym powyższy podział nie oznacza zdjęcia z jednostek biznesowych odpowiedzialności za podejmowane ryzyko.

Za monitorowanie i zarządzanie bieżącą płynnością złotową Banku odpowiedzialny jest Główny Księgowy. Za zarządzanie ryzykiem płynności w kategoriach stanowienia (zarządzania) i kontroli limitów odpowiedzialny jest Zarząd Banku oraz Sekcja zarządzania ryzykami i monitoringu kredytowego. Bardzo ważną rolę w procesie zarządzania ryzykiem płynności odgrywa audyt wewnętrzny, pełniący funkcję niezależnej oceny efektywności i skuteczności rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem stosowanych przez jednostki pionu ryzyka. Zadania kontrolne w zakresie ryzyka, obejmujące m.in. analizę metodyk i procesów zarządzania ryzykiem oraz kontrolę poprawności ich realizacji, pełni Departament Audytu SSOZ BPS.

3. Metody pomiaru oraz monitorowania poziomu płynności

Cechy charakteryzujące system pomiaru ryzyka płynności są następujące:

- 1) oparty jest na zagregowanym badaniu zaangażowania całego Banku w działalność narażoną na ryzyko płynności,
- 2) uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Do pomiaru ryzyka płynności wykorzystywane są dane pochodzące z systemu finansowo-księgowego Novum Bank Interprice.

Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki; pomiar ryzyka płynności przede wszystkim ocenia:

- 1) stopień zabezpieczenia zobowiązań wynikających z depozytów niestabilnych i innych zobowiązań bieżących aktywami płynnymi,
- 2) poziom stabilności depozytów i innych źródeł finansowania działalności Banku,
- 3) dostęp do alternatywnych źródeł finansowania, umożliwiających realizację bieżących i przewidywanych potrzeb w zakresie płynności,
- 4) uzależnienie od zaciągniętych kredytów, pożyczek i lokat od sektora finansowego,
- 5) zagrożenia z tytułu nieterminowych wpływów należności, które również oddziałują na ryzyko płynności.

Wyniki pomiaru płynności stanowią podstawę do wypracowywania strategii zarządzania środkami finansowymi, zapewniającej:

- 1) terminowe wywiązywanie się Banku ze zobowiązań finansowych,
- 2) ograniczanie kosztów utrzymania płynności finansowej, do których zalicza się koszty pozyskania środków, a także koszty wymuszonej sprzedaży aktywów Banku,
- 3) uniezależnienie się Banku od niestabilnych źródeł finansowania, które mogą okazać się niedostępne w okresach finansowego załamania lub niekorzystnych zmian na rynku finansowym.

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank dokonuje oceny jakości źródeł finansowania, polegającej na:

- 1) określeniu stabilności pasywów,
- 2) ustaleniu zrywalności depozytów terminowych,
- 3) zbadaniu odnawialności depozytów terminowych,
- 4) zbadaniu koncentracji depozytów według grup podmiotowych,
- 5) analizie „największych deponentów”,
- 6) analizie depozytów osób wewnętrznych,
- 7) analizie kredytów, rat kredytów spłaconych przed terminem zapadalności w kredytach ogółem,
- 8) analizie kredytów, rat kredytów spłaconych po terminie zapadalności.

Bank dokonuje analizy ryzyka otwartych pozycji płynności, tzw. analizy luki płynności.

4. Metody ograniczania ryzyka utraty płynności

W celu określenia wpływu innych rodzajów ryzyk na płynność finansową Banku, przy analizie ryzyk uznanych przez Bank za istotne (w szczególności: ryzyka kredytowego, ryzyka koncentracji, ryzyka operacyjnego, ryzyka stopy procentowej, ryzyka kapitałowego, ryzyka wyniku finansowego) dokonuje się przeglądu ich wpływu na ryzyko płynności.

W celu ograniczenia ryzyka płynności winno stosować się poniższe zalecenia:

- 1) kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalności/wymagalności) w taki sposób,

aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;

- 2) utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego;
- 3) ograniczanie koncentracji wierzytelności, zaangażowań wobec udziałowców i grup powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz innych nadmiernych zaangażowań;
- 4) wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia;
- 5) utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości, jak i podmiotowości klientów (ograniczanie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania);
- 6) stałe umowy współpracy z bankami umożliwiające przyjęcie lokat międzybankowych lub zaciągnięcie kredytów i pożyczek;
- 7) pozyskiwanie środków na rynkach finansowych innymi dostępnymi metodami;
- 8) trafne prognozy krótko-, średnio- i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych;
- 9) wypracowywanie technik szybkiego reagowania na działanie czynników zewnętrznych;
- 10) kształtowanie właściwych relacji z klientami – zarówno kredytobiorcami, jak i deponentami – w celu zmniejszenia niepewności co do ewentualnych zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej.

5. Awaryjne plany działania

Plany awaryjne utrzymania płynności w Banku obejmują następujące przesłanki:

1. Plan działań awaryjnych w przypadku utraty (lub jej zagrożenia) możliwości regulacji zobowiązań z rachunku bieżącego w dniu bieżącym;
2. Plan działań awaryjnych w przypadku przejściowej utraty płynności;
3. Plan awaryjny w przypadku możliwości wystąpienia strukturalnej utraty płynności;
4. Zasady sprzedaży aktywów i przebudowy struktury bilansu przy różnych scenariuszach sytuacji kryzysowych;
5. Plan awaryjny w przypadku kryzysu płynności całego systemu bankowego;
6. Plan awaryjny w przypadku kryzysu płynności wewnątrz banku i kryzysu płynności w systemie bankowym;
7. Plan awaryjny w przypadku niedotrzymania poziomu nadzorczych miar płynności;
8. Plan awaryjny w przypadku niedotrzymania poziomu wewnętrznych limitów ostrożnościowych;
9. Plan awaryjny na wypadek utraty płynności wskutek pojawienia się w środkach masowego przekazu niekorzystnych informacji o Banku;
10. Plan awaryjny na wypadek awarii technicznych lokalnych / ogólnokrajowych;
11. Plan awaryjny na wypadek awarii systemów w innych Bankach.

6. Zakres, częstotliwość i tryb przekazywania informacji w zakresie płynności dla organów i komórek organizacyjnych Banku

1. Osoba odpowiedzialna za zarządzanie płynnością Banku przekazuje następujące informacje:
 - 1) codzienne dla Głównego Księgowego:
 - a) analiza przepływu środków pieniężnych w danym dniu (płynność śróddzienna);
 - 2) miesięczne dla Głównego Księgowego:
 - a) prognozy przepływów pieniężnych za dany miesiąc (z góry);
 - 3) miesięcznie dla Zarządu:
 - a) raport z analizy ryzyka płynności, zawierający:
 - źródła finansowania działalności Banku (wg pierwotnych terminów realizacji),
 - zaangażowanie środków oraz aktywa płynne (wg pierwotnych terminów realizacji),
 - analizę zrywalności depozytów oraz przedterminowej spłaty kredytów,
 - analizę największych deponentów w bazie depozytowej Banku,
 - analizę dużych depozytów,
 - analizę depozytów osób wewnętrznych,
 - analizę stabilności bazy depozytowej (wskaźniki osadu),
 - analizę wskaźnikową ryzyka płynności Banku, wraz z oceną przestrzegania limitów ostrożnościowych,
 - urealnione zestawienie płynności Banku,
 - kształtowanie się nadzorczych miar płynności,
 - prognozę kształtowania się podstawowych wartości wpływających na płynność finansową Banku.
 - 4) kwartalnie:
 - testy warunków skrajnych.
2. Raport zawierający opis sytuacji Banku wraz z wnioskami przekazywany jest do analizy Zarządowi Banku.
3. Zarząd Banku wydaje osobie odpowiedzialnej za zarządzanie bieżącą płynnością dyspozycje do realizacji w zakresie polityki zarządzania płynnością Banku.
4. Zarząd Banku przekazuje w okresach kwartalnych Radzie Nadzorczej informacje o sytuacji Banku w zakresie płynności finansowej, oraz ocenę ryzyka utraty płynności, na jakie narażony jest Bank.

7. Testy warunków skrajnych

Na podstawie zmian Rekomendacji „P” Rada Nadzorcza Banku zatwierdza założenia przeprowadzania testów warunków skrajnych. Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka. Testy warunków skrajnych (ich założenia i scenariusze) podlegają przeglądowi co najmniej raz w roku, a w przypadku istotnej zmiany warunków rynkowych, lub skali prowadzonej działalności częściej.

Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka.

Testy warunków skrajnych badających wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank, sporządza się według poniższych zasad:

- 1) projektowanie testów warunków skrajnych:
 - a) projektowanie testu warunków skrajnych polega na określeniu głównych cech jakie ma spełniać,
 - b) w procesie projektowania testów warunków skrajnych uwzględnia się możliwe interakcje pomiędzy rodzajami ryzyka;
- 2) ustalenie założeń testów warunków skrajnych:
 - a) ustalenie założeń testu polega na określeniu konserwatywnych i rygorystycznych założeń, które mimo tego, że nie wystąpiły nigdy w Banku mogą mieć miejsce,
 - b) przy ustalaniu założeń winno się kierować tym, aby rzetelnie przedstawiały się zagrożenia mogące pojawić się bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku;
- 3) ustalenie zakresu testów warunków skrajnych:
 - a) określenie wykazu testów, oraz zakresu ich sporządzania obrazujących sytuacje skrajne dla wielu aspektów mogących mieć wpływ na sytuację płynnościową Banku;
- 4) wykorzystywanie rezultatów testów warunków skrajnych:
 - a) wyniki testów warunków skrajnych winny być szczegółowo omówione i analizowane przez komórkę monitoringu ryzyka płynności, Zarząd Banku, jak również o ich rezultatach winna być informowana Rada Nadzorcza,
 - b) rezultaty testów warunków skrajnych winny być brane pod uwagę przy ustalaniu i weryfikacji tzw. apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych ustalonych w Banku,
 - c) bardzo wnikliwie winny być analizowane przyczyny niespełnienia przez Bank założeń ustalonych w testach,
 - d) wyniki testów warunków skrajnych winny być wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności, oraz w procesie planowania strategicznego Banku;
- 5) dokonywanie przeglądów testów warunków skrajnych:
 - a) przegląd i aktualizacja zarówno cech testu jak i jego założeń winna być dokonywana przynajmniej raz w roku i powinna obejmować przegląd trafności założeń, wyników testów pod kontem przestrzegania przyjętych limitów – założeń minimalnych,
 - b) szczególnie ważne jest dokonywanie analizy przekroczeń założeń minimalnych testów. Należy wówczas poddać ocenie trafność i rygorystyczność przyjętych założeń;
 - c) przegląd ma również na celu dostosowanie założeń testów warunków skrajnych do zmian warunków zachodzących zarówno wewnątrz Banku (znaczną zmianą skali prowadzonej działalności i skali ryzyka), jak i zewnętrznych.

Bank sporządza poniższe testy warunków skrajnych w okresach kwartalnych, poza Testem kształtowania się wskaźników płynności przy zastosowaniu prognoz kształtowania się aktywów i pasywów i zobowiązań pozabilansowych w oparciu o zatwierdzony Plan ekonomiczno-finansowy Banku – sporządzany jest w okresach rocznych.

Szczegółowy opis testów warunków skrajnych zawierają Zasady zarządzania ryzykiem płynności.

8. Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku

W celu ograniczenia ryzyka płynności badany jest zapas aktywów płynnych.

Aktywa płynne (nadwyżka płynności) – aktywa, które w razie potrzeby Bank może spieniężyć, aby pokryć niedobory płynności.

Bank do aktywów płynnych zalicza:

- a) gotówkę w kasach i skarbcu,
- b) rachunki bieżące złotowe w Banku Zrzeszającym (z wyłączeniem rezerwy obowiązkowej),
- c) lokaty typu O/N,
- d) lokaty złotowe i walutowe z terminem zapadalności do 7 dni,
- e) pozostałe należności od podmiotów regulowanych z terminem zapadalności do 7 dni,
- f) instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w ciągu 7 dni, (np. bony pieniężne, bony skarbowe, obligacje skarbowe, na które istnieje płynny rynek wtórny).

Bank może dokonać upłynnienia aktywów w przypadku braku środków na realizację bieżącej płynności.

Ustala się następująco **kolejność upłynnienia aktywów:**

- w pierwszej kolejności - środki zgromadzone w kasie i na rachunku bieżącym,
- w drugiej kolejności - lokaty w Banku Zrzeszającym złożone na okres do 7 dni,
- w trzeciej kolejności - lokaty w Banku Zrzeszającym złożone na okres do 1 miesiąca,
- w czwartej kolejności - środki pozyskane ze spłaty kredytów krótkoterminowych do 1- go miesiąca wraz z odsetkami.

Zapas pasywów płynnych:

- środki na rachunkach bieżących podmiotów niefinansowych ponad osad,
- depozyty wycofane przed upływem terminów umownych,
- środki na rachunkach bieżących sektora budżetowego,
- depozyty przyjęte od innych banków do 1-ego miesiąca.

Do pasywów stałych rdzennych zalicza się:

- depozyty przyjęte od innego banku na okres powyżej 1 miesiąca,
- depozyty terminowe podmiotów oprócz wycofanych przed upływem terminu.

9. Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banku:

Lp.	Norma płynności:	Wartość w % na dzień 31.12.2022r.
1.	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR - Liquidity Coverage Ratio)	220,63
2.	Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR - Net Stable Funding Ratio)	148,30

Wskaźnik pokrycia wypływów netto - LCR wyniósł na dzień 31.12.2022r. 220,63%.

Na podstawie Decyzji nr DBS/DBS/_W4/7105/328/1/2016 z dnia 11.10.2016r. Komisja Nadzoru Finansowego zezwala na odstępianie od stosowania na zasadzie indywidualnej przez Banki Spółdzielczy w Olecku przepisów określonych w art. 412 oraz art. 414 Rozporządzenia

CRR.

Wskaźnik stabilnego finansowania - NSFR wyniósł na dzień 31.12.2022r. 148,30%.

10. Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia:

Lp.	Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeczenia	Wartość w tys. zł. na dzień 31.12.2022r.
1	Wpłata na fundusz wsparcia płynności (IPS) – depozyt obowiązkowy	19 849,97
2	Przyznany limit płynnościowy przyznany przez Bank Zrzeszający (BPS)	20,56
3	Fundusz pomocowy (tylko w BPS)	2,81

IV. Opis systemu kontroli wewnętrznej (Rekomendacja H)

Cele systemu kontroli wewnętrznej

Celem systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Rola Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. Zarząd Banku zapewnia niezależność komórki ds. zgodności i środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracowników tej komórki.
2. Do obowiązków Rady Nadzorczej należy nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej obejmuje funkcję kontroli oraz komórkę do spraw zgodności i jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony).
2. Na pierwszy poziom (linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (monitorowania w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.
3. Na drugi poziom (linię obrony) składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w ust. 2;
 - 2) działalność komórki do spraw zgodności.

4. Na trzeci poziom (linię obrony) składa się działalność audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcja kontroli

1. Funkcja kontroli jest jednym z najważniejszych elementów systemu kontroli wewnętrznej i ma podstawowe znaczenie dla:
 - 1) zapewnienia bezpieczeństwa Banku,
 - 2) zapobiegania i eliminacji nieprawidłowości i nadużyć,
 - 3) uzyskiwania wymaganej jakości wykonywanych czynności w ramach procesów,
 - 4) utrzymania ryzyka działalności na założonym poziomie,
 - 5) uzyskania odpowiedniej efektywności i skuteczności działania Banku.
2. Zadaniem funkcji kontroli jest zapewnianie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku.
3. Funkcja kontroli obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji – w szczególności:
 - 1) stosowanie mechanizmów kontrolnych opisanych w regulacjach wewnętrznych (politykach, instrukcjach, zasadach, procedurach) dotyczących przeprowadzania przez pracowników Banku lub systemy informatyczne operacji, transakcji lub innych czynności wykonywanych w ramach istotnych (kluczowych) procesów Banku,
 - 2) niezależnym monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych polegającym na dokonywaniu weryfikacji bieżącej lub testowania,
 - 3) sprawozdawaniu w zakresie działania funkcji kontroli wyników monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, a także wyników działania funkcji kontroli (np. wyników kontroli lub stopnia realizacji odpowiednich planów).
4. Działanie funkcji kontroli ma charakter ciągły, jest realizowane na wszystkich etapach poszczególnych procesów, we wszystkich obszarach działania Banku.

Komórka do spraw zgodności

1. Komórka ds. zgodności podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu i ma za zadanie dokonywanie monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zwłaszcza w zakresie dokonywania testowania pionowego pierwszej linii, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli; identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Działanie komórki uregulowane jest w odpowiednim regulaminie zatwierdzanym przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą.
2. W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności.
3. Zarząd i Rada Nadzorcza zatwierdzają regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności.
4. Kierujący komórką ds. zgodności ma zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.
5. Powoływanie osoby na stanowisko Kierującego komórką ds. zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej.
6. Odwołanie ww. osoby odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu przez Radę Nadzorczą.
7. Pracownik zatrudniony w komórce ds. zgodności posiada kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności Banku oraz ma dostęp do wszelkich niezbędnych informacji.
8. Zarząd jest odpowiedzialny za zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika komórki do spraw zgodności.

Ocena skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza dokonuje, corocznie, oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pierwszego i drugiego poziomu Banku w oparciu o następujące dokumenty i informacje:

- 1) wyniki kontroli/przeглядów/audytów zewnętrznych realizowanych przez komórki wewnętrzne i zewnętrzne banku (w tym przeglądy zewnętrzne na zlecenie Rady Nadzorczej banku),
- 2) wyniki audytów realizowanych przez SSOZ BPS,
- 3) wyniki niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych procesów istotnych,
- 4) wyniki badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta,
- 5) ocena BION.

V. Informacje w zakresie zarządzania na podstawie art. 111a ustawy

Prawo bankowe oraz art. 435 ust. 2 Rozporządzenia CRR

1. Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając zgodnie ze „Statutem Banku Spółdzielczego w Olecku”, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Olecku”. Członków Rady Nadzorczej, powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze „Statutem Banku Spółdzielczego w Olecku”, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata, jak również dokonuje oceny uprzedniej i następcej zgodnie z Procedurą dokonywania oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Olecku.
2. Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
3. Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
4. Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.

Zgodnie § 2 pkt. 6 z „Polityki zapewnienia odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej i osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego” przyjętej Uchwałą ZP Banku Spółdzielczego z dnia 25.06.2021r. indywidualna ocena bieżąca członków organów Banku dokonywana jest raz na dwa lata oraz w każdym zidentyfikowanym przez Bank przypadku.

VI. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia CRR

1. Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06.03.2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach i wskazaną w niej zasadę proporcjonalności, wprowadził „Politykę wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Olecku”.
2. Do stanowisk istotnych o których mowa w § 24 Rozporządzenia Ministra Finansów oraz uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się:
 - 1) Członków Rady Nadzorczej,

- 2) Członków Zarządu,
 - 3) Stanowisko ds. zgodności.
3. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania w oparciu o kryterium finansowe oraz niefinansowe. Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium finansowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania:
- 1) zysk netto;
 - 2) zwrot z kapitału własnego (ROE);
 - 3) jakość portfela kredytowego;
 - 4) współczynnik wypłacalności;
 - 5) wskaźnik płynności LCR.
- Ocenię podlega stopień wykonania wymienionych powyżej wskaźników w odniesieniu do Strategii działania Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników wymienionych powyżej był zrealizowany co najmniej w 80%.
4. Kryteria niefinansowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:
- 1) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
 - 2) ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacja zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowych w okresach objętych oceną.
5. W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością, zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Zasady i wysokość wynagrodzeń Członków Zarządu Banku spółdzielczego w Olecku ustala Rada Nadzorcza z zastrzeżeniem, że średnie całkowite wynagrodzenie brutto Członków Zarządu w okresie rocznym nie może być wyższe od dziesięciokrotności średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.

Ilość posiedzeń Rady Nadzorczej, która sprawuje nadzór nad Polityką wynagrodzeń

Ilość posiedzeń Rady Nadzorczej, która sprawuje nadzór nad Polityką wynagrodzeń w 2022 roku wynosiła 4.

VII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne- art. 446 Rozporządzenia CRR

1. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2022 roku podane są w poniższej tabeli (w tys. zł):

L.p.	Kategoria	Strata brutto	Strata netto
1.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	0	0
2.	Oszustwa zewnętrzne	0	0
3.	Oszustwa wewnętrzne	0	0
4.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0
5.	Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów	0	0

6.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
7.	Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
Razem		0	0

2. W 2022 roku wystąpiły dwa zdarzenia ryzyka operacyjnego, rozumiane jako zdarzenie powodujące straty.

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym.

W razie konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

Czynniki ryzyka operacyjnego mogą być zamierzone lub niezamierzone. W przypadku działań zamierzonych, takich jak np. napad, rabunek, kradzież informacji, wandalizm itp., kierownictwo Banku zmuszone jest powiadomić odpowiednie organy, w tym prokuratora.

1. Organizacyjne metody ograniczania ryzyka utraty ciągłości pracy Banku to:

- 1) stałe monitorowanie, pomiar i analiza poziomu ryzyka operacyjnego występującego w Banku;
- 2) monitorowanie i analiza zagrożeń występowania sytuacji kryzysowych;
- 3) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom sytuacji kryzysowych,
- 4) wyznaczenie zakresu odpowiedzialności w zakresie podstawowych obszarów ryzyka operacyjnego w Banku,
- 5) powołanie stałego, efektywnie działającej Sekcji zarządzania ryzykami i analiz,
- 6) opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych;
- 7) prowadzenie odpowiedniej polityki personalnej, w tym doboru i monitorowania kadr w Banku;
- 8) dbałość o uniwersalizm pracowników oraz tworzenie efektywnego systemu zastępstw, ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk kluczowych,
- 9) prowadzenie szkoleń dla pracowników w zakresie różnych rodzajów ryzyk występujących w Banku;
- 10) zapewnienie efektywnie działającego systemu kontroli wewnętrznej.

2. Programowe metody ograniczania ryzyka operacyjnego:

- 1) dbałość o jakość i adekwatność oprogramowania wykorzystywanego na wszystkich stanowiskach w Banku do realizowanych zadań;
- 2) ochrona przed dostępem osób nieuprawnionych, w tym klientów – stosowanie systemu autoryzacji, szyfrowania, kodowania itp.;
- 3) ochrona antywirusowa, antyszpiegowska (firewalle – ang. zapory);
- 4) sporządzanie kopii zapasowych danych i oprogramowania bankowego;
- 5) wykorzystywanie wyłącznie programów licencjonowanych;
- 6) dbałość o kompletność dokumentacji eksploatacyjnej wykorzystywanego oprogramowania;
- 7) zapewnienie zgodności programów wykorzystywanych przez wszystkie jednostki Banku;
- 8) zapewnienie zgodności wykorzystywanych programów/systemów z regulacjami zewnętrznymi;
- 9) stosowanie narzędzi redukcji błędu człowieka;

- 10) organizowanie szkoleń pracowników w zakresie obsługi programów;
 - 11) kontrola przestrzegania procedur w zakresie bezpieczeństwa systemów informatycznych funkcjonujących w Banku.
3. Techniczne metody zapewnienia ciągłości pracy to przede wszystkim:
- 1) zasilanie z wydzielonej sieci;
 - 2) ochrona przed chwilowymi zanikami napięcia (UPS), stosowanie filtrów antyprzepięciowych;
 - 3) ochrona pomieszczeń, w których przechowywane są dane bankowe.
 - 4) przeprowadzanie okresowych przeglądów i konserwacji posiadanego sprzętu oraz instalacji;
 - 5) zawieranie i aktualizacja umów serwisowych;
 - 6) odpowiednia ochrona pomieszczeń, w których znajduje się sprzęt, oprogramowanie i dane bankowe przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi, wyładowaniami atmosferycznymi, itp.;
 - 7) egzekwowanie zakazu wykorzystywania w Banku zewnętrznych, niesprawdzonych, niezgodnych z przeznaczeniem nośników informacji;
 - 8) prowadzenie szkoleń dla pracowników w zakresie prawidłowości wykorzystania urządzeń technicznych w Banku.

VIII. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia CRR

Ujawnienie zgodnie z Rozp. wykonawczym Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2022r. wyniosły 23 639 tys. zł. Poniżej przedstawiono uzgodnienie pozycji kapitału podstawowego Tier I obliczonego zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Struktura funduszy własnych na dzień 31.12.2022.

L.p.	Opis	Wartość funduszy (w tys. zł)
	Fundusze własne ogółem	23 639
I	Kapitał Tier I	23 639
II	Kapitał podstawowy CET 1 po pomniejszeniach	23 639
2.1	Fundusz udziałowy	300
2.2	Fundusz zasobowy	23 677
2.3	Zysk roku ubiegłego po weryfikacji bieglego	-
2.4	Fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych	221
2.5	Niezrealizowane straty instrumentów kapitałowych	- 12
2.6	Niezrealizowane zyski instrumentów kapitałowych	1
3	Pomniejszenia kapitału podst. CET 1	548
3.1	Wartości niematerialne i prawne (netto)	535
3.2	Fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych	-

3.3	Niezrealizowane zyski instrumentów kapitałowych - DDS	-
3.4	Podatek odroczony z tyt. niezrealizowanych zysków	-
3.6	Rezerwa z tyt. Odroczonego podatku z tyt. operacji kapitał.	2
3.7	Zaangażowanie kapitałowe banku w inst. finansowe i ubezpieczeniowe (Akcje BPS S.A., BGŻ, udziały w TUW)	-
3.8	Pomniejszenie z tytułu zaangażowania Banku w instrumenty finansowe	15
II	Kapitał Tier II	-
1	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	-
2	Pomniejszenia funduszy uzupełniających	-
2.1	Zaangażowanie kapitałowe banku w inst. finansowe i ubezpieczeniowe (Akcje BPS S.A., BGŻ, udziały w TUW)	1 703
III	Fundusze własne banku, przed pomniejszeniem ich o pozycje określone w § 3 ust.1 pkt 1 Uch. Nr 325/2011 KNF	23 639

Skrócony opis metody stosowanej do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań
Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia

Określenie istotności ryzyka bankowego

- Bank co najmniej raz w roku określa ryzyka występujące w jego działalności oraz dokonuje klasyfikacji poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego pod względem istotności.
- Za ryzyka istotne uznane są te ryzyka, które spełniają przynajmniej jeden z poniższych warunków:
 - 1) mają bezpośredni wpływ na wyniki finansowe Banku, co oznacza, że działalność Banku, generująca dane ryzyko, jest odzwierciedlona w rachunku zysków i strat i stanowi co najmniej 5 % wyniku finansowego netto (np. ryzyko stopy procentowej);
 - 2) podlegają bieżącemu monitoringowi, związanemu z obowiązkiem przestrzegania norm nadzorczych (np. ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności);
 - 3) podlegają bieżącemu zarządzaniu, wynikającemu z przepisów prawnych (np. ryzyko braku zgodności, ryzyko koncentracji, ryzyko informatyczne);
 - 4) podlegają ocenie nadzorczej zgodnie z Metodą BION (np. ryzyko wyniku finansowego);
 - 5) są ryzykami trudno mierzalnymi, a poziom tych ryzyk jest uznany przez Bank za istotny, zgodnie z metodą opisaną w dalszej części Procedury; do ryzyk trudno mierzalnych Bank zalicza w szczególności:
 - a) ryzyko biznesowe:
 - cyklu koniunkturalnego,
 - ryzyko startegiczne,
 - ryzyko braku zgodności,
 - ryzyko zmian warunków makroekonomicznych,
 - b) ryzyko modeli,
 - c) ryzyko utraty reputacji.
- Ryzyka uznane przez Bank za istotne będą podlegały zarządzaniu na podstawie wyodrębnionych procedur, dedykowanych danemu rodzajowi ryzyka bankowego.

4. Ryzyka uznane przez Bank za istotne oraz ryzyka nieistotne, a mogące potencjalnie wpłynąć na sytuację Banku w kategoriach ekonomicznych, będą podlegały ocenie w procesie szacowania kapitału wewnętrznego.
5. Ryzyka istotne – ryzyka wymienione w Dyrektywie CRD IV oraz objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, które występują w działalności Banku. Istotność ryzyk, ich występowanie i wpływ na wynik finansowy bada się w ramach zarządczego przeglądu procesu szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych. Na podstawie corocznego ww. przeglądu za ryzyka istotne, które występują w Banku, uznaje się:
 - a) ryzyko kredytowe i kontrahenta,
 - b) ryzyko koncentracji,
 - c) ryzyko płynności i finansowania,
 - d) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
 - e) ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności),
 - f) ryzyko biznesowe (wyniku finansowego),
 - g) ryzyko kapitałowe (niewypłacalności),
 - h) ryzyko braku zgodności,
 - i) ryzyko rynkowe (walutowe),
 - j) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej
 - k) ryzyko reputacji.

Zasady weryfikacji kapitału regulacyjnego

1. Bank dokonuje agregacji kapitału regulacyjnego na poszczególne rodzaje ryzyka, tym samym oblicza łączną wielkość kapitału wewnętrznego w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.
2. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest kapitał regulacyjny.
3. Następnie Bank ocenia, czy kapitał regulacyjny w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, rynkowe i operacyjne, i w przypadku uznania kapitału regulacyjnego za nie wystarczający, tworzy dodatkowy wymóg w ramach szacowania kapitału wewnętrznego.
4. Szczegółowy sposób wyliczania kapitału regulacyjnego (na ryzyko kredytowe, rynkowe i na ryzyko operacyjne) regulują odrębne zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

A. Ryzyko kredytowe

1. Badaniu podlega dywersyfikacja ryzyka kredytowego mierzona jako odpowiednie rozproszenie posiadanych aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem.
2. Bank uznaje za akceptowany udział aktywów i zobowiązań pozabilansowych o podwyższonych wagach ryzyka 75% i więcej, na poziomie do 75% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe.

B. Ryzyko operacyjne

1. Badaniu i ocenie podlegają poniesione przez Bank straty operacyjne na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy poprzedzających datę analizy.
2. Suma strat operacyjnych, o których mowa w ust. 1, jest zmniejszana o spłaty, uzyskane odszkodowania, wypłaty z polis ubezpieczeniowych etc. oraz z zastosowaniem testu warunków skrajnych – za test warunków skrajnych uznaje się przemnożenie sumy strat operacyjnych przez średni wskaźnik poziomu ryzyka, wyliczony na podstawie dokonanej samooceny ryzyka operacyjnego, na podstawie obowiązujących w Banku „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Olecku”.

3. Bank dokonuje porównania poniesionych strat operacyjnych, o których mowa w ust.1, z uwzględnieniem ust. 2, w tym z zastosowaniem testu warunków skrajnych, z wyliczonym kapitałem regulacyjnym na ryzyko operacyjne.
4. Jeżeli suma strat operacyjnych z uwzględnieniem testu warunków skrajnych była w ocenianym okresie niższa od kapitału regulacyjnego, to Bank uznaje kapitał regulacyjny za wystarczający.
5. W przypadku przekroczenia sumy strat operacyjnych z uwzględnieniem testu warunków skrajnych wyliczonego kapitału regulacyjnego, Bank uznaje, że kapitał regulacyjny wyliczony na pokrycie ryzyka operacyjnego jest niewystarczający i w konsekwencji wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy z tego tytułu.
6. Dodatkowy wymóg kapitałowy ustalany jest w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy sumą strat operacyjnych z uwzględnieniem testu warunków skrajnych, a kapitałem regulacyjnym z tytułu ryzyka operacyjnego.

C. Ryzyko rynkowe

1. Badaniu podlega regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko rynkowe przy uwzględnieniu testu warunków skrajnych.
2. Ze względu na skalę prowadzonej działalności handlowej, ryzyko rynkowe w warunkach Banku ograniczone jest do ryzyka walutowego.
3. Za test warunków skrajnych, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się zmianę kursu złotego w stosunku do poszczególnych walut obcych o 30%, co sprowadza się do obliczenia całkowitej pozycji walutowej na datę analizy powiększonej o 30%.
4. Jeśli wartość obliczona w ust. 3 jest wyższa niż 2% funduszy własnych na datę analizy, Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego przy uwzględnieniu testu warunków skrajnych, jako wartość całkowitej pozycji walutowej powiększonej o 30% i pomnożonej przez wskaźnik 8%.
5. Wewnętrznym wymogiem kapitałowym na ryzyko rynkowe jest różnica pomiędzy wymogiem kapitałowym obliczonym zgodnie z ust. 4 i wymogiem na datę analizy.

D. Łączny dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyka nie w pełni pokryte regulacyjnym wymogiem kapitałowym

Łączny dodatkowy (wewnętrzny) wymóg kapitałowy na ryzyka, które w ocenie Banku nie są w pełni pokryte kapitałem regulacyjnym, stanowi sumę dodatkowych wymogów kapitałowych wyliczonych według zasad określonych w pozycjach A,B i C.

E. Redukcja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego

Bank nie stosuje redukcji z tytułu ryzyka kredytowego.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlega weryfikacji oraz zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku co najmniej raz w roku.

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad minimalne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	9 996	9 996	0
Ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe)	0	0	0
Ryzyko operacyjne	2 064	2 064	0
Łączny kapitał wewnętrzny na ryzyka objęte wyznaczaniem minimalnego wymogu kapitałowego	12 060	12 060	0

Redukcja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego	0	X	
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0	X	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	X	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	X	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	X	0
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0	X	0
koncentracji geograficznej	0	X	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	1 992	X	1 992
Ryzyko płynności	0	X	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	X	0
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0	X	0
amortyzacja pozycji funduszy własnych	0	X	0
ryzyko obniżenia wewnętrznego współczynnika kapitałowego	0	X	0
Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	0	X	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0	X	0
ryzyko cyklu gospodarczego	0	X	0
ryzyko strategiczne	0	X	0
ryzyko utraty reputacji	0	X	0
ryzyko modeli	0	X	0
Kapitał wewnętrzny	14 052	12 060	1 992
Fundusze własne	23 639	X	X
Uznany kapitał	23 639		
Kapitał podstawowy CET1	23 639	X	X
Kapitał Tier I	23 639	X	X
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych	9 587	X	X
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I [%]	15,68	X	X
Współczynnik kapitału Tier I [%]	15,68	X	X
Wskaźnik dźwigni finansowej [%]	8,40	X	X
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]	13,46	X	X
Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego	18,92	X	X

Rodzaj ryzyka	Limit alokacji kapitału jako % funduszy własnych	Limit kwotowy	Wymóg kapitałowy (kapitał wewnętrzny)
Fundusze własne	23 639		
Limity alokacji kapitału:			
1. Ryzyko kredytowe:	69,5%	16 429	9 996
a) kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe	69,0%	16 311	9 996
b) dodatkowy wymóg kapitałowy	0,5%	118	0
2. Ryzyko operacyjne:	8,0%	1 891	2 064
a) kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne	8,0%	1 891	2 064
b) dodatkowy wymóg kapitałowy	0,0%	0	0
3. Ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe):	0,5%	118	0
a) kapitał regulacyjny na ryzyko walutowe	0,5%	118	0
b) dodatkowy wymóg kapitałowy	0,0%	0	0
4. Ryzyko koncentracji	0,5%	118	0
5. Ryzyko płynności	0,5%	118	0

6. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	15,0%	3 546	1 992
7. Ryzyko kapitałowe	0,0%	0	0
8. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	0,0%	0	0
9. Ryzyko wyniku finansowego	0,5%	118	0
10. Pozostałe ryzyka	0,5%	118	0
Limit na sumaryczny wewnętrzny wymóg kapitałowy	95,0%	22 457	14 052

Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE

Nie dotyczy

1. Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji

	do 1 roku	1 - 2 lat	2-5 lat	5 – 10 lat	10-20 lat	pow. 20 lat
Ekspozycje pozabilansowe	27 711	0	0	0	0	0
normalne	16 707	4 265	23 504	28 467	68 873	17 554
poniżej standardu	1 562	0	0	0	0	0
wątpliwe	0	0	0	0	0	0
stracone	4 539	0	0	0	0	0
zagrożone	6 101	0	0	0	0	0

2. Ekspozycje w podziale na istotne sektory oraz korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego wg stanu na 31.12.2022r.

	Wyszczególnienie	2022-12-31
A	Struktura należności ogółem wg klas ryzyka - wg wartości brutto	219 065
I.	Struktura należności od podmiotów sektora finansowego	52 588
1.	Należności normalne od podmiotów sektora finansowego	52 463
2.	Należności pod obserwacją od podmiotów finansowych	0
3.	Należności zagrożone od podmiotów finansowych	0
4.	Odsetki od podmiotów finansowych	125
5.	Rezerwy celowe na należności od sektora finansowego	0
6.	Korekty wartości należności od sektora finansowego - ogółem	0
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od podmiotów finansowych	0

II.	Struktura należności od podmiotów sektora niefinansowego - ogółem	157 215
1.	Należności normalne	148 875
2.	Należności pod obserwacją od podmiotów sektora niefinansowego	1 803
3.	Należności zagrożone	6 101
4.	Odsetki od należności zagrożonych	436
5.	Rezerwy celowe na należności od podmiotów sektora niefinansowego	4 633
6.	Korekty wartości należności od sektora niefinansowego	1 591
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od sektora niefinansowego	429
II.1	Struktura należności od przedsiębiorstw i spółek państwowych	0
II.2	Struktura należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	54 852
1.	Należności normalne od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	50 425
2.	Należności pod obserwacją od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	1 632
3.	Należności zagrożone od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	2 614
4.	Odsetki od należności zagrożonych	181
5.	Rezerwy celowe na należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	2 614
6.	Korekty wartości należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	394
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	181
II.3	Struktura należności od rolników indywidualnych	35 324
1.	Należności normalne od rolników indywidualnych	33 486
2.	Należności pod obserwacją od rolników indywidualnych	0
3.	Należności zagrożone od rolników indywidualnych	1 623
4.	Odsetki od należności zagrożonych	215
5.	Rezerwy celowe na należności od rolników indywidualnych	512
6.	Korekty wartości należności od rolników indywidualnych	362
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od rolników indywidualnych	205
II.4	Struktura należności od przedsiębiorstw indywidualnych	30 947
1.	Należności normalne od przedsiębiorstw indywidualnych	29 015
2.	Należności pod obserwacją od przedsiębiorstw indywidualnych	39
3.	Należności zagrożone od przedsiębiorstw indywidualnych	1 853
4.	Odsetki od należności zagrożonych	39
5.	Rezerwy celowe na należności od przedsiębiorstw indywidualnych	1 401
6.	Korekty wartości należności od przedsiębiorstw indywidualnych	299
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od przedsiębiorstw indywidualnych	39
II.5	Struktura należności od osób prywatnych	35 345
1.	Należności normalne od osób prywatnych	35 202
2.	Należności pod obserwacją od osób prywatnych	132
3.	Należności zagrożone od osób prywatnych	10
4.	Odsetki od należności zagrożonych	1
5.	Rezerwy celowe na należności od osób prywatnych	107

6.	Korekty wartości należności od osób prywatnych	522
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od osób prywatnych	3
II.6	Struktura należności od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	747
1.	Należności normalne od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	747
2.	Należności pod obserwacją od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	0
3.	Należności zagrożone od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	0
4.	Odsetki od należności zagrożonych	0
5.	Rezerwy celowe na należności od instytucji niekom. dział. na rzecz gosp. domowych - ogółem	0
6.	Korekty wartości należności od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	15
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. Domowych	0
III.1	Struktura należności od podmiotów sektora samorządowego	9 262
1.	Należności normalne od podmiotów sektora samorządowego	9 262
2.	Należności pod obserwacją od podmiotów rządowych	0
3.	Należności zagrożone od podmiotów rządowych	0
4.	Odsetki od należności zagrożonych	0
5.	Rezerwy celowe na należności od podmiotów rządowych	0
6.	Korekty wartości należności od podmiotów rządowych	0
7.	Odpisy aktualizacyjne dotyczące odsetek od podmiotów rządowych	0

3. Wysokość wskaźnika dźwigni finansowa – art. 451 Rozporządzenia

Wskaźnik dźwigni oblicza się jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku i wyraża się jako wartość procentową. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału.

Wartość wskaźnika dźwigni finansowej na 31.12.2022r.

Tabela Nr 1

Wyszczególnienie	
Wskaźnik dźwigni – wykorzystując w pełni wprowadzoną definicję kapitału Tier I	8,40%
Wskaźnik dźwigni – wykorzystując w pełni wprowadzoną definicję kapitału Tier I	8,40%

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016r. ustanawianego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawnienia informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, Bank ujawnia dane wg poniższych tabel:

Tabela Nr 2

Dzień odniesienia	31.12.2022
Nazwa podmiotu	Bank Spółdzielczy w Olecku
Poziom stosowania	Indywidualany

Tabela Nr 3. Tabela LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na 31.12.2022r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa według opublikowanych sprawozdań finansowych	321 689
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja do kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	0,0
7	Inne korekty	0,0
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	281 558

Inne korekty obejmują wartości niematerialne i prawne, które korygują miarę ekspozycji całkowitej.

Tabela Nr 4. Tabela LRCom: Wspólne ujawnienia wskaźnika dźwigni na 31.12.2022r.

L.p.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użycie papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	270 387
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0,00
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy)	270 387
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowych z użyciem papierów) wartościowych		
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	28 210
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	0,00
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	11 171

Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		„przejęciowa”
20	Kapitał Tier I	23 639
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3,11,16,19,EU-19a i EU-19b)	281 558
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	8,3958
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	Art. 499 ust.2 lit.b)

Tabela Nr 5. Tabela LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) na 31.12.2022r.

L.p.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym	322 007
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	322 007
EU-4	Obligacje zabezpieczone	
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	84 305
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów) sektora publicznego, których nie traktuje się jako państwa	24 100
EU-7	Instytucje	0,0
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomości	92 466
EU-9	Ekspozycje detaliczne	26 429
EU-10	Przedsiębiorstwa	29 385
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 550
EU-12	Pozostałe ekspozycje(np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	12 052

Tabela Nr 6. Tabela LRQua: Informacje jakościowe

L.p.	Wyszczególnienie	Opis
1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej Bank monitoruje wskaźnik dźwigni finansowej i utrzymuje go na poziomie powyżej założonego minimalnego limitu wewnętrznego 3,3%. Poziom wskaźnika dźwigni jest wyznaczany kwartalnie i raportowany w ramach analizy

		adekwatności kapitałowej dla Zarządu Banku.
2	Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Ujawniony wskaźnik na koniec 2022 roku jest niższy o 0,76 pkt. proc. w porównaniu do stanu na 31.12.2022r. Wzrost ekspozycji całkowitej w tym okresie był wyższy niż przyrost funduszy własnych (wartość eks. cał. 11,81% ; f.w. 7,62%). Fundusze własne wzrosły o 1,6 tys. zł., głównie z podziału zysku za 2022 rok.

IX. Wycena zabezpieczeń i zarządzanie nimi

1. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi

Zabezpieczenie kredytu ma na celu zapewnienie Bankowi odzyskanie kwoty udzielonego kredytu wraz z odsetkami, prowizją i innymi kosztami w przypadku, gdyby kredytobiorca nie uregulował tych płatności w terminach ustalonych w umowie kredytowej.

Poziom oraz formy zabezpieczenia uzależnione są od ryzyka kredytowego związanego z zawieraną transakcją generującą ryzyko kredytowe, a w szczególności od:

- 1) rodzaju, wysokości kredytu oraz terminu jego spłaty;
- 2) płynności zabezpieczenia oraz realnej możliwości zaspokojenia roszczeń Banku z przyjętego zabezpieczenia w możliwie krótkim czasie;
- 3) sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy;
- 4) statusu prawnego kredytobiorcy;
- 5) cech danego zabezpieczenia, wynikającego z przepisów prawa, tj. sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności, tryb egzekucji należności, kolejność zaspokojenia roszczeń itp.;
- 6) kosztu ustanowienia zabezpieczenia dla Banku i kredytobiorcy.

Natomiast wartość przyjmowanego przez Bank zabezpieczenia uzależniona jest od oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy w przypadku kredytowania osób fizycznych oraz grupy ryzyka w przypadku kredytowania działalności gospodarczej, chyba, że odrębne uregulowania wewnętrzne Banku stanowią inaczej.

Bank w szczególności stosuje zabezpieczenia o wysokiej płynności, które może uwzględnić w kalkulacji wymogu kapitałowego oraz pomniejszania podstawy naliczenia rezerwy celowej. Stan ustanowionych zabezpieczeń podlega sformalizowanej procedurze monitoringu w okresie kredytowania oraz analizie, która obejmuje w szczególności:

- 1) prawną poprawność ustanowionych zabezpieczeń,
- 2) wartości zabezpieczeń w trakcie funkcjonowania umowy kredytu,
- 3) dopasowanie terminów ustanowionych zabezpieczeń z terminem spłaty kredytu oraz identyfikację ewentualnych niedopasowań związanych ze zmianą terminu spłaty kredytu,
- 4) wartości zabezpieczeń możliwych do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego,
- 5) statusu własnościowego, stanu i jakości ustanowionych zabezpieczeń, oraz inne.

Czynności wykonywane w ramach monitoringu zabezpieczeń są udokumentowane i zamieszczone w aktach kredytowych klienta.

Wycenę wartości podstawowych zabezpieczeń wierzytelności Banku dokonuje się w oparciu o:

- 1) w przypadku zabezpieczenia wierzytelności w formie **weksla in blanco** do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmuje się kwotę udzielanego kredytu, po wcześniejszym dokonaniu oceny sytuacji majątkowej i finansowej wystawcy weksla;
- 2) w przypadku zabezpieczenia wierzytelności w formie przeniesienia na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją prawa własności rzeczy ruchomej stanowiącej środek trwałe lub ustanowienia

- zastawu rejestrowego na rzeczy ruchomej stanowiącej środek trwały, przyjmuje się aktualną wartość przedmiotu przewłaszczenia/zastawu, przy czym podstawę wyliczenia tej wartości stanowi:
- a) wartość określona w aktualnej wycenie niezależnego rzeczoznawcy majątkowego, w przypadku zastawu rejestrowego, zweryfikowana aktualną polisą ubezpieczeniową i cenami giełdowymi/ rynkowymi/ komisowymi, lub
 - b) wartość określona na innej podstawie niż wycena rzeczoznawcy, w przypadkach gdy:
 - rzeczy ruchome występują w obrocie rynkowym – ich wartość przyjmuje się na podstawie aktualnej polisy ubezpieczeniowej po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/ rynkowymi/ komisowymi, lub udokumentowanej ceny giełdowej/ rynkowej/ komisowej,
 - rzeczy ruchome są nowe, zakupione i dostarczone nabywcy— wartość ich może być ustalona według faktury zakupu, po jej zweryfikowaniu z aktualną polisą ubezpieczeniową. Za rzecz nową uznaje się rzecz zakupioną do 6 miesięcy od daty złożenia wniosku kredytowego;
- 3) w przypadku zabezpieczenia wierzytelności w formie przeniesienia na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją prawa własności rzeczy ruchomej stanowiącej środek obrotowy lub ustanowienia zastawu rejestrowego na rzeczy ruchomej stanowiącej środek obrotowy, w przypadku braku wyceny niezależnego rzeczoznawcy przyjmuje się aktualną wartość przedmiotu przewłaszczenia/zastawu, przy czym podstawę wyliczenia tej wartości stanowi:
- a) aktualna wartość rzeczy ustalona na podstawie ceny zakupu lub technicznego kosztu wytworzenia, po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/ rynkowymi/ komisowymi,
 - b) wartość rzeczy określona w aktualnej polisie ubezpieczeniowej po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/ rynkowymi/ komisowymi, lub udokumentowana cena giełdowa/ rynkowa/ komisowa;
- 4) w przypadku zabezpieczenia wierzytelności przez ustanowienie hipoteki na nieruchomości - wartość zabezpieczenia ustalana jest na podstawie:
- a) wysokości wpisanej hipoteki, jeżeli wysokość hipoteki nie zabezpiecza 100% kwoty wierzytelności, przy czym uwzględniona kwota hipoteki nie może być wyższa niż wartość rynkowa nieruchomości.
 - b) wartości rynkowej nieruchomości, ustalonej w oparciu o:
 - aktualną wycenę nieruchomości dokonaną przez niezależnego rzeczoznawcę, pomniejszoną o powstałe wcześniej obciążenia i opróżnione miejsca hipoteczne w granicach wygasłej hipoteki do których właściciel nieruchomości posiada prawo rozporządzania,
 - cenę wykazaną w umowie sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego, w przypadku nowego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego wybudowanego przez dewelopera lub spółdzielnię mieszkaniową,
 - jeżeli kwota zabezpieczanego kredytu nie przekracza 100.000,00 zł dopuszczalne jest również ustalenie wartości nieruchomości na podstawie:
 - aktualnej polisy ubezpieczeniowej nieruchomości, lub
 - danych z GUS - w przypadku gruntów rolnych, lub
 - cen rynkowych lub danych z GUS lub aktu zakupu – w przypadku działek niezabudowanych;
- 5) jeżeli zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi poręczenie według prawa cywilnego lub poręczenie weksłowe osoby fizycznej, wartość tego zabezpieczenia uzależniona jest od:
- a) kwoty poręczanego zobowiązania, pod warunkiem jednak, że sytuacja finansowa poręczyciela jest co najmniej tak dobra, jak sytuacja finansowa wnioskodawcy, a w

szczególności dochody poręczyciela kształtują się na poziomie zbliżonym do dochodów wnioskodawcy,

- b) jeżeli poręczyciel nie spełnia wymogów w/w, do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmuje się taką kwotę, jaką przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej poręczyciela, mógłby on uzyskać w Banku jako kredytobiorca, w przypadku ubiegania się o kredyt gotówkowy dla osób fizycznych;
- 6) jeżeli zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi poręczenie według prawa cywilnego lub poręczenie wekslowe podmiotu (o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, posiadającego zdolność kredytową) - do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmuje się kwotę poręczanego zobowiązania, jeżeli łączna kwota poręczenia udzielonego przez poręczyciela jednemu dłużnikowi nie przekroczy 15% aktywów netto poręczyciela, pomniejszonych o należne, lecz nie wniesione wkłady na poczet kapitałów (funduszy) podstawowych spółek akcyjnych i spółdzielni.

2. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank Spółdzielczy w Olecku

Bank Spółdzielczy w Olecku stosuje różne formy zabezpieczeń, a w szczególności:

- 1) weksel in blanco;
- 2) depozyt bankowy i kaucję pieniężną;
- 3) blokadę środków pieniężnych na rachunku bankowym;
- 4) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- 5) poręczenie według prawa cywilnego i wekslowego;
- 6) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 7) cesję praw z umów ubezpieczenia;
- 8) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku oraz rzeczy oznaczonych co do tożsamości;
- 9) zastaw rejestrowy;
- 10) hipotekę.

Szczegółowe zasady dotyczące rodzajów zabezpieczeń oraz ustanawiania prawnych form zabezpieczeń spłaty kredytów reguluje Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Olecku.

X. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej (art. 111a Prawa Bankowego)

Stopa zwrotu z aktywów na dzień 31.12.2022r. wynosi 3,05%.

XI. Informacja na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (EBA/GL/06/2018)

Informacje w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych restrukturyzowanych zawiera Załącznik Nr 6.

Informacja o strategii i celach zarządzania ryzykiem

I. Strategia i procesy zarządzania ryzykami w Banku

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Olecku generuje ryzyko.

Bank, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

Bank w ramach oceny procesu szacowania kapitału wewnętrznego (Przeгляд zarządcy procedury ICAAP) określa mapę ryzyk, występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk z uwzględnieniem modelu biznesowego Banku.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

W celu realizacji powyższych procesów w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego).
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego).
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.
8. Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest **ryzyko kredytowe i kontrahenta** oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą tj. ryzyko koncentracji i rezydualne, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych. Jednocześnie w Banku występują również inne rodzaje ryzyka takie jak:

- 1) ryzyko kapitałowe;
- 2) ryzyko płynności;

- 3) ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności);
- 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 5) ryzyko walutowe;
- 6) ryzyko wyniku finansowego.

Ryzyko kapitałowe – rozumiane jako posiadanie przez Bank niewystarczającego poziomu funduszy własnych do pokrycia nieoczekiwanych strat.

Ryzyko kredytowe – jest to ryzyko niewywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Ryzyko koncentracji zaangażowań – ryzyko niewykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku w:

- 1) ten sam rodzaj produktu;
- 2) ten sam sektor gospodarki (branży);
- 3) ten sam rodzaj form zabezpieczenia ekspozycji kredytowych.

Ryzyko płynności i finansowania – zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia straty.

Ryzyko płynności obejmuje ryzyko finansowania – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Ryzyko operacyjne – jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych. Zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego do ryzyka operacyjnego zalicza się ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ono ryzyka reputacji oraz ryzyka strategicznego, które związane jest z ryzykiem biznesowym. Zgodnie z wytycznymi EUNB (CEBS) ryzyko operacyjne obejmuje także ryzyko informatyczne (IT) oraz ryzyko braku zgodności.

Ryzyko braku zgodności - skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez bank standardów postępowania. Z uwagi na fakt, że Bank funkcjonuje na terenie jednego kraju, na określonym przez Statut obszarze oraz korzysta głównie z regulacji wzorcowych Banku Zrzeszającego – pomiar skutków tego ryzyka przeprowadza razem z ryzykiem operacyjnym.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. Ryzyko to w Banku związane jest z:

- 1) ryzykiem przeszacowania;
- 2) ryzykiem bazowym;
- 3) ryzykiem opcji klienta.

Ryzyko wyniku finansowego - ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację finansową Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne. Ryzyko to wynika z utrzymywania przez Bank otwartych pozycji w walutach obcych i powstaje w związku z prowadzeniem przez Bank działalności obejmującej m.in. zaciąganie

zobowiązań walutowych i inwestowanie w walutowe instrumenty finansowe, na rzecz klientów Banku oraz na rachunek własny. Uwzględniając strukturę bilansu Banku, jego ofertę produktową i profil klienta, do szczególnie istotnego dla Banku rodzaju ryzyka walutowego zalicza się ryzyko kursowe.

II . Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka kredytowego jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku

Ryzyko koncentracji zaangażowań jest to ryzyko niewykonania zobowiązania / zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników; ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- a) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- b) tego samego sektora gospodarczego,
- c) tego samego instrumentu finansowego,
- d) tego samego rodzaju zabezpieczenia kredytowego.

Bank poprzez odpowiednią dywersyfikację portfela kredytowego ogranicza poziom poszczególnych kategorii ryzyka koncentracji zaangażowań. Ograniczanie ryzyka koncentracji zaangażowań ma swoje odzwierciedlenie w systemie limitów w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, jak też limitów zastosowanych w procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym m. in. ryzykiem braku zgodności)

1. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.
2. Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.
3. Celem strategicznym w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów

służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

4. Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli jest dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych. Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym

1. Utrzymanie zmienności wyniku finansowego, w tym wyniku odsetkowego, oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian parametrów rynkowych, w szczególności stóp procentowych, w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i realizacji jego planu finansowego.
2. Prowadzenie zrównoważonej polityki zarządzania aktywami i pasywami, która pozwoli kształtować ekspozycję Banku na ryzyko rynkowe na poziomie nie wyższym, niż zaakceptowany.
3. Ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest:

1. Uzyskanie zmienności wyniku zgodnej z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko
1.	Wskaźnik C/I na poziomie zbliżonym do grupy rówieśniczej podobnych Banków +/- 10 %.
2.	Wielkość uznanego kapitału w zakresie kapitału T1 zapewniająca spełnienie wymagań regulacyjnych.

2. Realizacja celu będzie dokonywana poprzez:
 - 1) przyjęcie oraz odpowiednie wdrożenie Instrukcji zarządzania ryzykiem wyniku finansowego, zawierającej zasady zarządzania ryzykiem;
 - 2) właściwy podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego;
 - 3) nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego i poziomem ryzyka.
3. Instrukcja zarządzania ryzykiem wyniku finansowego powinna obejmować co najmniej:
 - 1) definicję ryzyka wyniku finansowego;
 - 2) pożądany/akceptowalny poziom ryzyka wyniku finansowego;
 - 3) identyfikację zagrożeń dla wyniku finansowego;
 - 4) ogólne zasady zarządzania ryzykiem wyniku finansowego;
 - 5) zasady dokonywania testów warunków skrajnych;
 - 6) organizację zarządzania ryzykiem wyniku finansowego;
 - 7) założenia do systemu kontroli wewnętrznej;
 - 8) zakres odpowiedzialności w procesie zarządzania ryzykiem wyniku finansowego.

III. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, zadania i odpowiedzialność oraz uprawnienia poszczególnych organów, jednostek i komórek organizacyjnych w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem

Struktura organizacyjna Banku powinna umożliwiać skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka, zarówno na poziomie komórek odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem, jak i na szczeblu organów Banku, a także jednostek biznesowych i ich wsparcia.

Zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku powinny być uzasadnione i dobrze zaplanowane, z uwzględnieniem konieczności dokonania przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych i procedur w celu zapewnienia spójności wprowadzanych zmian z funkcjonującymi rozwiązaniami w zakresie zarządzania ryzykiem.

Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek związane z zarządzaniem ryzykiem, znają również zasady zarządzania ryzykiem i stosują je w codziennej pracy.

Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku, odpowiednio do ich zadań.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami i/lub jednostkami i komórkami organizacyjnymi lub konfliktom personalnym pomiędzy pracownikami.

Członkowie Zarządu uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej przez Bank działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza;
2. Zarząd;
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
4. Sekcja zarządzania ryzykami i monitoringu kredytowego (SRM);
5. Zespół analiz kredytowych (ZAK);
6. Stanowisko ds. zgodności,
7. Audyt wewnętrzny – prowadzony przez Spółdzielnię Systemu Ochrony BPS;
8. Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku. (apetyt na ryzyko).

2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

3. **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

4. **Sekcja zarządzania ryzykami i monitoringu kredytowego (SRM)** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania SR to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami, jak również szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

5. **Zespół analiz kredytowych (ZAK)** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.

6. **Stanowisko ds. zgodności** ma za zadanie dokonywanie monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zwłaszcza w zakresie dokonywania testowania pionowego pierwszej linii, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli; identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

7. **Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony

8. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Zasady ustalania wewnętrznych limitów ryzyka

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku.

Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach.

Wysokość wewnętrznych limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku (apetytu na ryzyko).

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku.

Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach.

Wysokość wewnętrznych limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku (apetytu na ryzyko).

System pomiaru i raportowania ryzyka

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Olecku oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie procedury zawartej w Procedura szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Olecku.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

- 1) gromadzenie informacji;
- 2) identyfikację i ocenę ryzyka;
- 3) limitowanie ryzyka;

- 4) pomiar i monitorowanie ryzyka;
- 5) raportowanie;
- 6) zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka. Regulacje wewnętrzne Banku w sposób szczegółowy określają sposób zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.

Metody lub systemy pomiaru ryzyka poddawane są okresowym przeglądom i jeśli zajdzie taka potrzeba są na bieżąco aktualizowane.

Bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

- 1) gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka;
- 2) ograniczaniu ryzyka powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek/komórek organizacyjnych Banku;
- 3) podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń;
- 4) ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

W bieżącym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, z wykorzystaniem technik testowania warunków skrajnych.

Przeprowadzanie testów warunków skrajnych w Banku przebiega według następującego schematu:

- 1) przeprowadzenie testu warunków skrajnych w oparciu o szczegółowe metodyki określone w procedurach zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową przez SRM;
- 2) sporządzenie opisu wyników przeprowadzonych testów;
- 3) przekazanie informacji o wynikach przeprowadzonych testów warunków skrajnych wraz z analizami ryzyka i adekwatności kapitałowej, zgodnie z procedurami szczegółowymi;
- 4) opracowanie propozycji działań w przypadku wykazania wysokiej wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji awaryjnej (skrajnej) przez SRM we współpracy z komórkami merytorycznymi;
- 5) weryfikacja planów awaryjnych przez SRM;
- 6) podjęcie decyzji przez Zarząd o podjęciu działań awaryjnych (uruchomieniu planu awaryjnego);
- 7) raportowanie wyników testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej.

Stosowanie technik testowania warunków skrajnych pozwala na ograniczenie ryzyka zmian warunków makroekonomicznych w działalności Banku. W Banku testom warunków skrajnych poddawane są takie czynniki ryzyka jak:

- 1) zmiana rynkowych stóp procentowych o co najmniej 200 punktów bazowych;
- 2) zmiany rynkowych cen nieruchomości;
- 3) wycofywanie depozytów;
- 4) inne zmiany w otoczeniu Banku, koniunkturalne, społeczno-gospodarcze mogące mieć wpływ na ryzyko Banku – ryzyko biznesowe;
- 5) trendy wartości strat operacyjnych.

Wybór konkretnych technik ograniczania skutków podejmowanego przez Bank ryzyka może rodzić konsekwencje finansowe, toteż Zarząd dokonuje analizy opłacalności i podejmuje decyzje o zastosowaniu najbardziej optymalnych rozwiązań w zakresie organizacji, automatyzacji i dokumentowania procesów zarządzania ryzykiem w Banku.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;

- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.

Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczonych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku „Instrukcja funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Olecku”. Ponadto w regulacjach wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

IV. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategia i procesy monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.

Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:

- 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
- 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
- 3) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.

Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 575/2013, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.

Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku po akceptacji Rady Nadzorczej.

Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych.

Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonuje SRM.

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Bank dokłada staranności, by założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych uwzględniały najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy i dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka.

System zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje system mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy zarządzania ryzykiem. Proces zarządzania ryzykiem podlega ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej Banku, w tym podlega procesowi niezależnego audytu wewnętrznego.

System kontroli wewnętrznej odgrywa strategiczną rolę dla bezpieczeństwa działania Banku i jest istotnym elementem zarządzania ryzykiem. Zasady przeprowadzania kontroli ryzyka są zgodne z „Regulaminem kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Olecku” i powinny

być uwzględnione w planie kontroli wewnętrznej Banku.

Każdy pracownik Banku ma obowiązek dokonywania bieżącej kontroli ryzyka na zajmowanym stanowisku pracy.

Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych mają obowiązek przeprowadzania kontroli przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka przez podległych im pracowników.

System kontroli ryzyka obejmuje:

- 1) adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 2) zasady strategii, procedury, instrukcje, metodologie;
- 3) adekwatne systemy informacji zarządczej;
- 4) proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku ze Strategią oraz procedurami.

Celem kontroli jest ujawnienie niedoskonałości systemu, błędów procesu zarządzania ryzykiem, niedoskonałości procedur w obszarach ryzyka oraz proponowanie możliwych do zastosowania rozwiązań poprawiających jakość działania systemów i procesów zarządzania ryzykiem.

Na podstawie sprawozdania z przeprowadzonych kontroli Rada Nadzorcza i Zarząd Banku podejmują decyzje odnośnie doskonalenia jakości procedur, środków technicznych i organizacyjnych obowiązujących w Banku.

Mechanizmy kontroli wewnętrznej w procesie zarządzania ryzykiem stanowią integralną część funkcjonującego w Banku systemu kontroli wewnętrznej obejmującego m.in. jasno zdefiniowaną podległość służbową, zakres uprawnień i odpowiedzialności oraz właściwe rozdzielanie obowiązków i uprawnień decyzyjnych.

Kontrolę wewnętrzną w Banku w zakresie procesu zarządzania ryzykiem sprawują:

- 1) kierownicy poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych Banku;
- 2) upoważnieni przez Zarząd pracownicy Banku,
- 3) Audyt wewnętrzny - sprawowany przez SSOZ BPS.

Raport z realizacji ustalonymi przez Zarząd Banku wskaźnikami ilościowymi na dzień 31.12.2022r.

1. Ryzyko płynności

Wyszczególnienie	Stan na dzień	Limity wewnętrzne	Wykorzystanie limitu w analizowanym miesiącu
	2022-12-31		
Wskaźniki płynności			
Wskaźnik płynności krótkoterminowej do 1 miesiąca	1,56	min 1,0	64%
Wskaźnik płynności do 3 miesięcy	1,55	min 1,0	65%
Wskaźnik płynności do 6 miesięcy	1,37	min 1,0	73%
Wskaźnik płynności do 1 roku	1,32	min 1,0	76%
Wskaźnik płynności do 2 lat	1,36	min 1,0	74%
Wskaźnik płynności do 5 lat	1,56	min 1,0	64%
Wskaźnik płynności do 10 lat	1,86	min 1,0	54%
Wskaźnik płynności do 20 lat	2,52	min 1,0	40%
Wskaźnik płynności powyżej 20 lat	0,92	min 0,75	81%
Wskaźniki zabezpieczenia płynności			
Aktywa płynne (bufor płynności) / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	48,16	min 20	42%
Aktywa płynne (bufor płynności) / Depozyty niestabilne (ponad osad) [%]	313,75	min 120	38%
Aktywa płynne (bufor płynności) / Zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	550,14	min 240	44%
Kredyty - wg wartości nominalnej / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	51,35	max 90	57%
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	8,75	max 15	58%
Wskaźniki stabilności bazy depozytowej			
Depozyty stabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	74,24	min 45	61%
Depozyty niestabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	15,35	max 30	51%
Procentowy udział największych deponentów w depozytach klientów ogółem [%]	34,35	max 50	69%
Wskaźniki finansowania aktywów			
Depozyty / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje [%]	172,58	min 100	58%
Depozyty / Kredyty i zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	147,44	min 90	61%
Depozyty stabilne / Kredyty, skup. wierzytelności i zreal. gwarancje [%]	144,59	min 80	55%
Depozyty stabilne / Kredyty i zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	123,84	min 75	61%
Aktywa trwałe - wg wartości bilansowej / Fundusze własne [%]	15,05	max 35	43%
Wskaźniki finansowania aktywów długoterminowych			
Depozyty stabilne (50% ich wartości) + Fundusze własne / Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat [%]	115,52	min 110	95%
Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje ogółem [%]	69,44	max 85	82%
Wskaźniki miar nadzorczych płynności wynikające z rozporządzenia CRR			

Wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR - Liquidity Coverage Ratio) - limit strategiczny	262%	min 105 %	40%
Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR - Net Stable Funding Ratio)	146%	min 105 %	72%

2. Ryzyko stopy procentowej

LIMITY OGRANICZAJĄCE POZIOM RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ	Limit	Wartość bieżąca	Poziom wykorzystania limitu
Limit wskaźnika (limit globalny) : luka skumulowana / wartość bilansowa aktywów	15,0%	7,9%	52,94%
Limit luki niedopasowania pow. 1 roku do 2 lat w relacji do funduszy wł.	50,0%	0,6%	1,25%
1.Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta w relacji do funduszy własnych [+/- 100 p.b.]	25,0%	7,1%	28,40%
2.Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta w relacji do funduszy własnych [+/- 200 p.b.]	35,0%	14,3%	40,89%
3. Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 100 p.b.]	35,0%	9,5%	27,01%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka bazowego w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 10 p.b.]	10,0%	1,6%	15,79%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka opcji klienta w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 100 p.b.]	5,0%	0,0%	0,00%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 100 p.b.]	40,0%	11,0%	27,59%
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do funduszy własnych [TWS +/- 200 p.b.]	20,0%	3,1%	15,54%
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do kapitału podstawowego Tier 1 [testy scenariuszowe]	15,0%	3,9%	26,32%
Limit na rozpiętość pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną [min]	2,95%	4,55%	154,41%

3. Ryzyko kredytowe

Wyszczególnienie	Stan na dzień	Limity	
	2022-12-31	wewnętrzne	Wykorzystanie limitu w analizowanym miesiącu

Wskaźniki podlegające wewnętrznym limitom ostrożnościowym

Kredyty i pożyczki - wg wartości bilansowej / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	49,60	max. 95	52%
Kredyty preferencyjne - wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki - wg wartości nominalnej [%]	0,90	max. 15	6%
Kredyty i pożyczki zagrożone - wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki - wg wartości nominalnej [%] - limit strategiczny	3,68	max. 75	5%
Wskaźnik pokrycia należności z tytułu kredytów i pożyczek zagrożonych rezerwami celowymi oraz odpisami aktualizacyjnymi dotyczącymi odsetek [%]	72,72	min. 30	41%
Dotyczy Udział eksp. z odstępstwami	31-12-2022		
Udział ekspozycji kredytowych udzielonych z odstępstwami w ekspozycjach kredytowych ogółem wg wartości nominalnej [%]	28,46	max. 45	63%

Wskaźniki struktury portfela kredytowego wg podmiotów

Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	32,98	max. 50	66%
Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla rolników indywidualnych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	21,15	max. 50	42%
Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla przedsiębiorstw indywidualnych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	18,62	max. 40	47%
Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla osób prywatnych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	21,26	max. 40	53%
Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	0,45	max. 5	9%
Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla podmiotów sektora samorządowego - wg wartości nominalnej [%]	5,53	max. 10	55%

Wskaźniki struktury portfela kredytowego wg produktów

Udział kredytów w rachunkach bieżących w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	10,51	max. 20	53%
Udział kredytów w ROR w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	0,08	max. 5	2%
Udział kredytów gotówkowych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	3,84	max. 15	26%
Udział kredytów obrotowych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	12,75	max. 30	43%
Udział kredytów inwestycyjnych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	6,90	max. 80	9%
Udział kredytów udzielonych na nieruchomości mieszkaniowe w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	16,14	max. 35	46%
Udział kredytów udzielonych na nieruchomości komercyjne w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	17,34	max. 50	35%

Wyszczególnienie	Stan na dzień	Limity	Wykorzystanie limitu w analizowanym miesiącu
	2022-12-31	wewnętrzne	
Wskaźniki koncentracji tego samego rodzaju zabezpieczenia otrzymanego lub zabezpieczenia dostarczonego przez tego samego dostawcę			
Blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych	0,00	max. 5	0%
Gwarancja	0,06	max. 10	1%
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	24,91	max. 40	62%
Hipoteka pozostała	57,63	max. 80	72%
Kaucja	0,00	max. 2	0%
Przelew (cesja) wierzytelności	0,29	max. 15	2%
Przewłaszczenie na zabezpieczenie	0,88	max. 15	6%
Weksel własny i poręczenie wekslowe (awal)	14,64	max. 40	37%
Zastaw rejestrowy	1,29	max. 5	26%
Pozostałe zabezpieczenia	0,29	max. 5	6%
Wskaźniki ograniczające ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych			
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym wg wartości nominalnej	21,26	max. 40	53%
Detaliczne ekspozycje kredytowe zagrożone – wg wartości nominalnej / detaliczne ekspozycje kredytowe ogółem – wg wartości nominalnej - limit strategiczny	0,02	max. 3	1%
Wskaźniki struktury produktowej portfela detalicznych ekspozycji kredytowych – wg wartości nominalnej			
Udział kredytów w ROR	0,40	max. 5	8%
Udział kredytów gotówkowych	18,85	max. 40	47%
Udział kredytów udzielonych na nieruchomości mieszkaniowe	76,02	max. 90	84%

4. Ryzyko operacyjne

L.p.	Nazwa KRI	Limit I	Limit II	Jednostka miary	wskaźnik
1.	Wskaźnik rotacji pracowników	10%	20%	%	0,02
2.	Wskaźnik absencji pracowników	10%	30%	%	12,76
3.	Zmiana sumy bilansowej	+20%	+40%	%	8,08
4.	Zmiana liczby transakcji wysokokwotowych lub powiązanych	+30%	+60%	%	-4,0%
5.	Liczba reklamacji	5	10	szt.	6
6.	Czas awarii	72H	144H	H	0
7.	Nieprawidłowe działanie sprzętu	2	6	szt.	0
8.	Błędy księgowo / błędne przypisanie do rachunku	15	30	szt.	0
9.	Przeoczenie terminu lub niewywiązanie się z ciążącego obowiązku	2	6	dni	0

Limit wewnętrzny na wysokość rocznych start z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego

(15% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne):

Limit – 202 230,11 zł.;

Straty 0,00zł.

OŚWIADCZENIE
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W OLECKU
O STOSOWANIU „ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO”

W związku z wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” (Uchwała 218/2014) Bank Spółdzielczy Olecku, oświadcza, że wprowadza do stosowania przedmiotowe Zasady poprzez przyjęcie „Polityki Ładu Korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Olecku”, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Przyjęta przez Bank „Polityka Ładu Korporacyjnego” stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Treść „Polityki Ładu Korporacyjnego” dostępna jest w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku ([www. bsolecko.pl](http://www.bsolecko.pl)).

Postanowienia „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” KNF, które w ocenie Banku oraz zgodnie z zasadą proporcjonalności nie dotyczą Banku to:

1) **zasada określona w § 8 ust. 4 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – ułatwienia dla udziałowców.**

Zdaniem Banku aktualnie obowiązujące regulacje wewnętrzne w sposób kompleksowy i wystarczający regulują przebieg i udział w Zebraniach Przedstawicieli udziałowców Banku. Wprowadzenie zasady stanowiłoby dla Banku znaczne utrudnienia organizacyjne, co wiązałoby się z poniesieniem dodatkowych kosztów wdrożenia takiej technologii.

2) **zasady określone w § 11 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – transakcje z podmiotami powiązаныmi.**

Bank nie posiada podmiotów powiązanych w rozumieniu Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1376 z późn. zm.).

3) **Zasady określone w rozdziale 9 „Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta” „Zasad Ładu Korporacyjnego”**

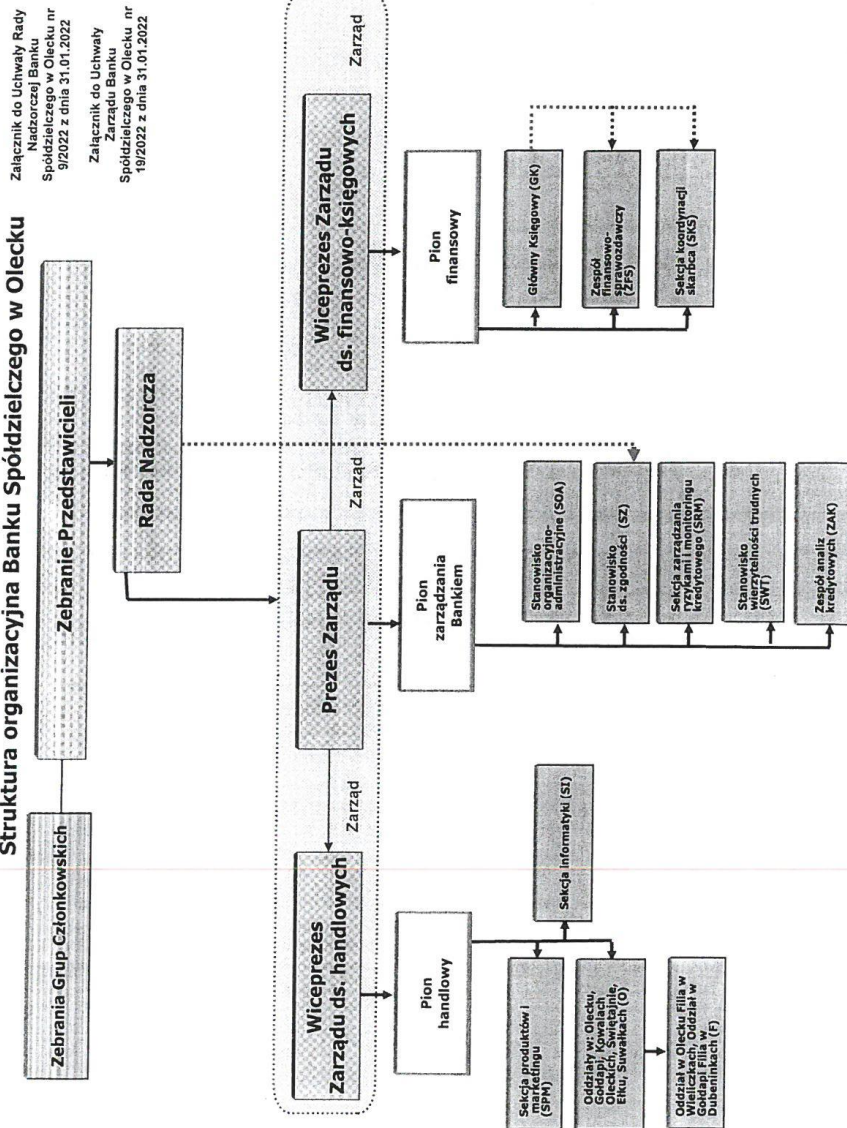
Bank nie prowadzi działalności w zakresie określonym w Rozdziale 9 Zasad.

Rada Nadzorcza zaakceptowała wskazane przez Zarząd Banku odstępstwa od stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego.

Olecko, dnia 13.06.2022r.

Zarząd
Banku Spółdzielczego w Olecku

Struktura organizacyjna Banku Spółdzielczego w Olecku

Załącznik do Uchwały Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Olecku nr 9/2022 z dnia 31.01.2022

Załącznik do Uchwały Zarządu Banku Spółdzielczego w Olecku nr 19/2022 z dnia 31.01.2022

EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki						
		a	b	c	d	e
		31.12.2022 r.	T-1	T-2	T-3	T-4
Dostępne fundusze własne (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	23 639				
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	23 639				
3	Łączny kapitał (tys. zł)	23 639				
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem						
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	150 744				
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	15,6816				
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	15,6816				
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	15,6816				
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-				
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000				
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000				
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-				
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-				
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-				
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-				
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-				
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000				
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000				
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	7,6800				
Wskaźnik dźwigni						
13	Miara ekspozycji całkowitej	281 558				
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,3958				
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-				
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000				
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-				
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)					
Wskaźnik pokrycia wypływów netto*						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)					
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona					
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona					
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)					
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)					
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem					
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem					
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)					

* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności

Załącznik nr 26 do Instrukcji Zarządzania
należnościami trudnymi w BS Olecko

Raport nr 1: Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych wg stanu na dzień 31.12.2022r.

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
			w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania	w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		
1. Kredyty i zaliczki	0,00	2 139 832,54		2 139 832,54		2 139 832,54		
2. banki centralne								
3. instytucje rządowe								
4. instytucje kredytowe								
5. inne instytucje finansowe								
6. przedsiębiorstwa niefinansowe	0,00	0,00		0,00		0,00		
7. gospodarstwa domowe	0,00	2 139 832,54		2 139 832,54		2 139 832,54		
8. Dłużne papiery wartościowe								
Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10. Łącznie	0,00	2 139 832,54		2 139 832,54		2 139 832,54		

SPECJALISTA

Sporządził: dn. 24.03.2023r.

GLÓWNY KSIĘGOWY

Zweryfikował:

Kamila Brodowska

Dorota Marcinkiewicz

Report nr 3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy wg stanu na dzień 31.12.2022r.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o												
																Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw					
																Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw		
w tym etap 1	w tym etap 2	w tym etap 3	w tym etap 1	w tym etap 2	w tym etap 3	w tym etap 1	w tym etap 2	w tym etap 3	w tym etap 1	w tym etap 2	w tym etap 3	Skumulowane odpisanie częściowe	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych													
1 Kredyty i zaliczki	210 961 984,42			6 511 606,24			100 257,78				4 961 896,60					0,00											
2 Banki centralne																											
3 Instytucje rządowe	9 261 504,36																										
4 Instytucje kredytowe	52 488 380,54																										
5 Inne instytucje finansowe	99 922,30																										
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe	51 663 112,59			2 795 115,38			0,00				2 795 115,38																
7 w tym MSP	50 463 504,88			77,50			0,00				77,50																
8 Gospodarstwa domowe	97 449 064,63			3 716 490,86			100 257,78				2 166 781,22					0,00											
9 Dłużne papiery wartościowe	97 924 522,84																										
10 Banki centralne	82 938 016,67																										
11 Instytucje rządowe	14 107 007,00																										
12 Instytucje kredytowe																											
13 Inne instytucje finansowe																											
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe	879 489,17																										
15 Ekspozycje pozbilansowe	28 209 630,21																										
16 Banki centralne																											
17 Instytucje rządowe																											
18 Instytucje kredytowe																											
19 Inne instytucje finansowe																											
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe																											
21 Gospodarstwa domowe																											
22 Łącznie	337 096 137,47			6 511 606,24			100 257,78				4 961 896,60					0,00											

Sporządził:
 dn. 24.03.2023r.

Zweryfikował:
 GŁÓWNY KASJEROWY
 Kamilą Brądkowska

SPECJALISTA
 Dorota Marcinkiewicz

Raport nr 2: Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania wg stanu na dzień 31.12.2022r.

	a		b		c		d		e		f		g		h		i		j		k	
	Ekspozycje obsługiwane		Nieprzetriminowane lub przeterminowania dni ≤ 30 dni		Przetriminowane >30 dni ≤ 90 dni		0,00		6 511 605,74		1 550 433,32		468,84		1 450 623,67		2 876 009,10		634 070,81		6 511 605,74	
Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna																						
Ekspozycje nieobsługiwane																						
Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji																						
Przetriminowane >30 dni ≤ 180 dni																						
Przetriminowane >180 dni ≤ 1 rok																						
Przetriminowane >1 rok ≤ 5 lat																						
Przetriminowane >5 lat ≤ 7 lat																						
Przetriminowane >7 lat																						
w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania																						
1	Kredyty i zaliczki	210 961 984,42			0,00	6 511 605,74	1 550 433,32	468,84	1 450 623,67	2 876 009,10	634 070,81											
2	Banki centralne																					
3	Institucje rządowe	9 261 504,36	9 261 504,36																			
4	Institucje kredytowe	52 488 380,54	52 488 380,54																			
5	Inne instytucje finansowe	99 922,30	99 922,30																			
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	51 663 112,59	51 663 112,59																			
7	w tym MSP	50 463 504,88	50 463 504,88																			
8	Gospodarstwa domowe	97 449 064,63	97 449 064,63																			
9	Diżurne papiery wartościowe	87 924 522,84	87 924 522,84																			
10	Banki centralne	82 938 026,67	82 938 026,67																			
11	Institucje rządowe	14 107 007,00	14 107 007,00																			
12	Institucje kredytowe																					
13	Inne instytucje finansowe																					
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	879 489,17	879 489,17																			
15	Ekspozycje pozabilansowe																					
16	Banki centralne																					
17	Institucje rządowe																					
18	Institucje kredytowe																					
19	Inne instytucje finansowe																					
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe																					
21	Gospodarstwa domowe																					
22	Łącznie	308 886 507,26	308 886 507,26	0,00	6 511 605,74	1 550 433,32	468,84	1 450 623,67	2 876 009,10	634 070,81												6 511 605,74

Sporządził: dn. 24.02.2023r.

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Kamila Brokowska

SPECJALISTA

Dorota Marcinkiewicz

Zweryfikował:

Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne wg stanu na dzień 31.12.2022r.

		a	b
		Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
3	Nieruchomości mieszkalne		
4	Nieruchomości komercyjne		
5	Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)		
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne		
7	Pozostałe		
8	Łącznie	0,00	0,00

Sporządził: dn. 24.03.2023r.

SPECJALISTA

Dorota Marek
 Dorota Marek/Inkiewicz

Zweryfikował:

GLÓWNY KASJER

Kamila Brodzowska
 Kamila Brodzowska